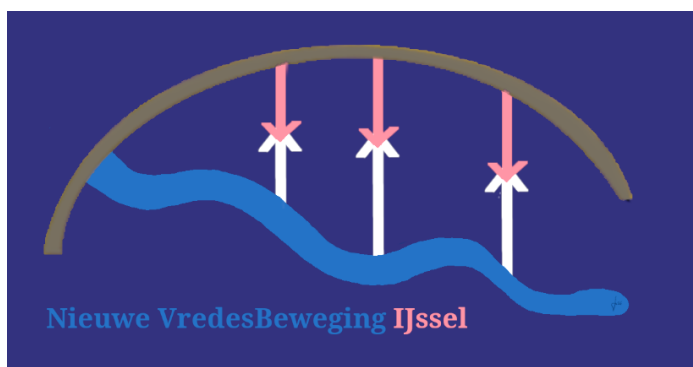

Nieuwsbrief 2025

Juni

Intro

Deze Nieuwsbrief is gericht aan wie de doelen van de Nieuwe Vredesbeweging onderschrijven en die wonen van Deventer via Gorssel en Zutphen tot in Dieren.

De Nieuwsbrief informeert over activiteiten en acties rondom vrede, en over ideeën en bronnen. Hopelijk ondersteunt de Nieuwsbrief verbinding, hoop en inspiratie.

Hierbij ontvang je het eerste exemplaar. Reacties worden op prijs gesteld.

De Nieuwe Vredesbeweging

De Nieuwe Vredesbeweging (NVB) is opgericht in 2024, vanuit het sterke gevoel dat onze politici en media het belang van diplomatie en de-escalatie onderschatten en in plaats daarvan gemakkelijk meegaan in het scheppen van vijandsbeelden en het verhogen van militaire uitgaven.

De NVB is een samenwerkingsverband van groepen, verenigingen, stichtingen en personen. Door samen te werken vergroten we onze zichtbaarheid en hoorbaarheid.

Colofon

Redactie: Maurits in 't Veld en Bart Keer
Contact: NVBijssel@nieuwevredesbeweging.nl

Deze nieuwsbrief verschijnt in principe maandelijks.

Stelt u het niet op prijs de nieuwsbrief te ontvangen, laat dit dan weten via bovengenoemd mailadres.

**Vrede is inclusief!
Zwem niet in de
oorlogsfuik!**

Komende activiteiten

28 juni
10:00 - 12:00

Deventer *NATOpje*: op de Brink, Deventer,
in gesprek over vrede (NVB IJssel)

3 juli
20:00 - 22:00

Informeel vredescafé, uitwisselen en ontmoeten,
Ubuntusaal Zutphen (graag opgeven via
NVBijssel@nieuwevredesbeweging.nl)

11 juli 17:00 – 17:30	Voorlezen vredesmanifest, bij de fontein, Zaadmarkt Zutphen (voor meer info zie bij 'Terugblik') Elke 2 ^e vrijdag van de maand om 17:00
13 juli 12:00 – 13:00	Stille rebellie, Overwelving (Extinction Rebellion) Elke 2 ^e zondag van de maand om 12:00
4 september 20:00 – 22:00	Vredescafé over dienstplicht en dienstweigeren. Ubuntuzaal, Zutphen
21 - 28 september	Vredesweek: avondprogramma Ambassade voor Vrede (verhalen, koren en film: Marita Klein/ kleibes@hetnet.nl) Vredeseducatie en vertoning Home Game (Lidija Zelović) voor scholieren in Lochem en Zutphen
2 oktober 20:00 – 22:00	Vredescafé "Hoe werken we aan vrede?" Ubuntuzaal, Zutphen
6 november 20:00 – 22:00	Vredescafé "De zinloosheid van oorlog; en wat is de zin van vrede?" n.a.v. de film <i>Russians at War</i> Ubuntuzaal, Zutphen

Terugblik

Vrede in onze regio

Sinds begin 2025 hebben we in onze regio een kring van zo'n negen mensen gevormd die vredeswerk van de Nieuwe Vredesbeweging hier leven wil inblazen. Wij komen uit Dieren, Zutphen, Almen, Gorssel en Deventer en hebben maandelijks een bijeenkomst. Samen dragen we enkele initiatieven, vooral het maandelijks vredescafé. Daarnaast willen we vooral ook verbinding zoeken met bestaande lokale initiatieven op het vlak van vrede, en onderhouden we de verbinding met de landelijke ontwikkelingen in de Nieuwe Vredesbeweging.

Mensen uit onze groep deden mee aan de *Rode Lijn* demonstraties in Den Haag, en de *Tegentop* in Den Haag op 21 juni, een indrukwekkende en inspirerende conferentie voor vrede en rechtvaardigheid als tegenhanger van de NAVO-top op 24 en 25 juni.

Een spreker op de Tegentop betoogde dat de '5%-norm' een *Trumpnorm* is, en niet gebaseerd op feiten. De Europese NAVO-leden geven meer uit aan defensie dan de Russen en hebben meer wapens. Beide wordt nog wel toegegeven door mensen die de Trumpnorm steunen, maar zij zeggen: het Russische leger heeft meer vuurkracht. Dat kunnen wij niet beoordelen. Maar stel dat het zo is: waarom geven we het geld van de Defensiebegroting niet anders en effectiever uit? Dat scheelt schade aan de toch al wankelende verzorgingsstaat, die sociaaleconomische veiligheid waarborgt. En waar die veiligheid niet

voldoende gewaarborgd wordt, ontstaat een voedingsbodem voor conflict, bewapening en oorlog.

Op 22 juni liepen we een kleine maar fijne demonstratie voor vrede en tegen militarisering en NAVO-agressie vanaf de Walburgiskerk in Zutphen, tot de vredespaal bij de Berkelruïne.

Foto's Maarten Zeehandelaar

Home Game en Q & A met Lidija Zelović

Op 2 mei hadden we een prachtige eerste activiteit van de de Nieuwe Vredesbeweging regio IJssel, met de filmvertoning van Home Game van Lidija Zelović, in Luxor in Zutphen. Er waren een kleine veertig mensen, en Lidija was zelf naar Zutphen gekomen voor een Q&A aansluitend op de film. Het leverde een mooi gesprek op met interessante vragen vanuit het publiek; de film had geraakt! Een van de aanwezigen, die net betrokken was geraakt bij onze regionale vredesclub, reageerde: 'nu wil ik écht aan vrede gaan werken!'

Home Game is dan ook een indrukwekkende, ontroerende 'kroniek' van enerzijds een persoonlijke familiegeschiedenis en anderzijds de grote maatschappelijke ontwikkelingen vanaf begin jaren '90. Het begint bij een gelukkige jeugd in Bosnië, en gaat verder met de opkomst van populistische leiders die de bevolkingsgroepen tegen elkaar opzetten. De alles verscheurende oorlog die daar uitbreekt, doet de familie naar Nederland vluchten. Dan

volgt de worsteling met de vraag wat nou eigenlijk 'thuis' is, zeker als in Nederland -dat aanvankelijk het beloofde land lijkt- een soortgelijke polarisatie en 'oorlogshitserij' plaatsvindt als de familie van Lidija in Bosnië heeft zien opkomen.

Vragen die in de Q&A besproken werden gingen onder anderen over hoe we echt kunnen leren van het verleden en wakker zijn voor wat er nu plaatsvindt.

Of, zoals Lidija in de film zegt: "Mijn oma maakte drie oorlogen mee. Ze zei: 'Pas als het eerste schot is gelost, zie je dat de oorlog al veel eerder is begonnen. Maar dan kun je niet meer terug.' " Aanrader deze film, zie de [trailer](#)

Vredescafé 5 juni 2025

Met zevenendertig bezoekers was de Ubuntuzaal goed gevuld voor dit eerste vredescafé, dat als titel droeg: 'Werken aan vrede? Nu? Hoe naïef is dat?'

Joep Zander zorgde met het lied *down by the river side* voor een passende sfeer, en Bart Keer lichtte toe dat het *samen onderzoeken* een kerndoel is van ons vredescafé. Twee weten immers meer dan één, en als we respect voor de ander houden ongeacht diens opvatting komen we samen verder. Vervolgens interviewde Maurits in 't Veld onze gast, Guido van Leemput, vredesactivist, auteur en mede initiatiefnemer van de Nieuwe Vredesbeweging. Jeroen Kuijpers leidde daarna het gesprek met de zaal in goede banen.

Het werd een intensieve avond over oorlog en vrede op het niveau van de geopolitiek.

De complexiteit van de route naar duurzame vrede werd ervaarbaar; de stelling dat wapens nooit een oplossing brengen bleef overeind en werd tegelijk genuanceerd. Zo maakte Guido het verschil tussen de *rechtvaardige* oorlog, die volgens hem niet bestaat, en de *gerechtvaardigde* oorlog. Dat onderscheid impliceert dat een oorlog soms wel gerechtvaardigd kan zijn, terwijl een oorlog op zich nooit rechtvaardig is.

In antwoord op de vraag waar het westen fouten heeft gemaakt in aanloop naar de oorlog om Oekraïne, ging Guido terug tot 2008, toen de Verenigde Staten aan Oekraïne beloofde dat het ooit lid van de NAVO zou kunnen worden, terwijl dit voor de Russen altijd een rode lijn was en is. Hierop doorgaand werd gesteld dat het teveel over staten gaat, terwijl het natuurlijk draait om de burgers van die staten. Welke rol kunnen sociale samenwerkingsverbanden tussen burgers spelen, over grenzen heen? En wat komt er na de NAVO?

Tot slot werd aan Guido de vraag gesteld wat eigenlijk de definitie is van vrede. 'De afwezigheid van geweld', was zijn antwoord. Dat antwoord voelde niet voor iedereen

bevredigend, en meer als een mooie cliffhanger voor het samen verder zoeken; zou *vrede* niet ook juist een activiteit kunnen zijn, een *werkwoord*? Dat laatste sluit aan bij de behoefte die na afloop gedeeld werd om bij volgende vredescafé 's meer ademruimte en ontmoeting in te bouwen, en de vraag te betrekken hoe we zelf aan vrede werken.

Vredesmanifest

Op 9 mei, de dag van Europa, startte in heel Europa het European Peace Project als vorm van verzet tegen de oplopende militarisering. Elke deelnemende groep of persoon vertelde in eigen woorden over vreedzame alternatieven, en las een vredesmanifest voor. Antoinette Wibbelink-Oosterwijk nam in Zutphen het initiatief om hieraan mee te doen, en zocht de verbinding met de Nieuwe Vredesbeweging regio IJssel. Op de Noorderhavenkade bij het kanon waren op 9 mei ruim 20 mensen betrokken bij het voorlezen van het manifest, in iets aangepaste vorm. Hierna hebben we onder leiding van Antoinette met een groep mensen het vredesmanifest zo bijgeschaafd dat het scherp maar toch verbindend werkt, als een eigen Zutphens accent in het streven naar duurzame vrede!

Zolang als het nodig is lezen wij, bezorgde burgers van Zutphen, elke 2^e vrijdag van de maand om 17:00 dit manifest voor, liefst in lichte-witte kleding, bij de fontein op de Zaadmarkt. Elders in Europa zullen op dat tijdstip steeds ook vredesmanifesten worden voorgelezen. Het manifest zal worden rondgedeeld.

Contactpersoon: A. Wibbelink-Oosterwijk. 06-51932265.

Op vrijdagmiddag 13 juni om 17.00 vond de eerste voorlezing plaats van ons eigen vredesmanifest bij de Fontein!

Foto Maarten Zeehandelaar

Column

Bart Keer, juni 2025

Twee weten meer dan één; hoe kan democratie tot vrede leiden?

Een beschouwing met perspectief op vrede, een kleine reflectie op de eerste twee activiteiten van de Nieuwe Vredesbeweging regio IJssel en aanbeveling van drie interessante podcastgesprekken.

Een prachtig en onthullend gesprek van Jakob de Jonge in zijn [Peace Today podcast](#) met Maja Vodopivec, universitair docent in Leiden (o.a. vredes- en conflictstudies) stemt tot nadenken. Hierin komt naar voren hoe juist de komst van de westerse democratie heeft gezorgd voor het vergroten van etnisch-religieuze spanningen tussen bevolkingsgroepen in voormalig Joegoslavië.

Het gevolg was de eerste vernietigende oorlog op ons continent sinds W.O. II. We zien het nu overal: waar democratie slechts wordt begrepen als een vertaling van het recht van de sterkste (wie de meeste stemmen heeft kan zijn zin doordrijven) prevaleren deelbelangen, populisme, propaganda en verdeeldheid. Wanneer democratie echter wordt opgevat als *samen zoeken* naar de goede oplossingen (samen weten we meer, en ondanks onze verschillen blijven we de verbinding zoeken) kan er weer perspectief op vrede komen.

Een tweede gesprek met Maja Vodopivec, door Martijntje Smits voor de [Nieuwe Wereld TV](#), is al net zo'n aanrader.

Hoe we *verklaren wat we weten* is niet neutraal, betoogt Maja; er zijn altijd meerdere perspectieven. Dat de Russen niet vatbaar zouden zijn voor democratie, dat 'je met barbaren geen vredesverdrag sluit' en dat 'wij aan de goede kant van de geschiedenis staan' is een zeer eenzijdige verklaring. En, zo stelt filmmaakster Lidija Zelović, een eenzijdige verklaring wordt voor je het weet tot *premissa*, een uitgangspunt waarover -in media en politiek- niet meer getwijfeld wordt. Zoals het uitgangspunt dat grootschalige bewapening en militarisering van onze samenleving de enige oplossing is tegen het 'Russische gevaar.' Als derde aanrader daarom een link naar de podcast over ['veiligheid en publieke ruimte'](#) die ik zelf maakte met Lidija en Gert van den Ende, hoofd krijgsmacht predikant/ geestelijk verzorger voor defensie.

Op 3 juni hadden wij met de Nieuwe Vredesbeweging regio IJssel een goed bezocht eerste vredescafé, met als gast een bevlogen Guido van Leemput, vredesactivist en mede initiatiefnemer van de Nieuwe Vredesbeweging. Vele geopolitieke bespiegelingen passeerden de revue. Een conclusie die we konden trekken was dat we in de volgende cafés ook stil willen staan bij hoe we zelf kunnen werken aan vrede in onze directe omgeving. Wanneer het lukt om enerzijds het grote en kleine perspectief te verbinden, en anderzijds in bewustzijn te houden dat twee altijd meer weten dan één, dan kan de valkuil van populisme en een vernauwd blikveld ontweken worden. Een mooie uitdaging voor politici en media in

aanloop naar de komende verkiezingen!

Maja Vodopivec haalt in de podcast met Martijntje Smits de in 1986 vermoorde minister president van Zweden, Olof Palme, aan. Hij stelde 'ik kan mij niet veilig voelen als mijn buurman zich niet veilig voelt.' Het is het principe van *inclusieve vrede*. En vrede is pas inclusief als bijvoorbeeld zowel de burgers van Oekraïne als van Rusland zich veilig voelen!

Het is een hele opgave om wakker te blijven voor de uitwerking op de ander van wat je zelf zegt en doet, minstens zo lastig als door propaganda en framing in onze nieuwsvoorziening heen te prikken. En tegelijk absolute noodzaak. We hebben het spreekwoordelijke *steentje in onze schoen* nodig, zoals Lidija Zelović haar oma laat zeggen in de indrukwekkende film Home Game. Anders gezegd: als het leven bijna te makkelijk loopt, als alles op de automatische piloot lijkt te gaan, hebben we iets nodig dat ons scherp houdt. Met de vertoning hiervan in Luxor, en een inspirerende Q&A met Lidija, traptten we als NVB regio IJssel af in mei!

Lees verder

Plannen voor uitbreiding defensie in de provincie:

<https://www.defensie.nl/onderwerpen/ruimte-voor-defensie/ruimte-per-provincie>

SPD leden nemen stelling voor een [vredesstrategie](#) en tegen de door de eigen partijtop en Duitse regering ingezette weg van militarisering.

Volg ons

